18-ter Jahrgang Nr. 18. Jüdische Pester Zeitung. Mittwoch, 10. Feber 1886.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST,
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden Oestr. W.
Halbjährig 4 Gulden Oestr. W.
Vierteljährig 2 Gulden Oestr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דרייִמאל.

רעדאקציאָן אונד אדמיניס-
טראציאָן בעפינדען יך:
בודאפעסט,
האָכשטראַסע נומ׳ 1,
פראַנומעראַציאָנס-פּרייז:
פיר אָסטערייך-אונגאַרן
גאַנציעהריג 8 גולדען אָסטר. וועב.
האַלבעיעהריג 4 גולדען אָסטר. וועב.
פיערטעליעהריג 2 גולדען אָסטר. וועב.
פיר׳ס אויסלאַנד
גאַנציעהריג 9 גולד. — קר. אָ. וועב.
האַלבעיעהריג 4 גולד. 50 קר. אָ. וועב.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 25 קר. אָ. וועב.
פראַנומעראַציאָנען
ווערען יעדען טאָג אנגענומען.
אנזאָגען ווערען
נאָך אויפלייגענדעם טאַריף בערעכנעט.

בודאפעסט, מיטטוואָך ה אדר א׳ ה׳תרמ״ו Erscheint wöchenlich Dreimal. אכטצעהנטער יאהרגאנג נר. 18. 1886

רוסישע פאָליטיק.

ווען גריעכענלאנד איז סערביען דאריף רעכנען, דאס דאָ פרעסמאָן, וועלכע דאָ גראָס מאכטע צו גונסטען דער ערהאלטונג דעם פרידען איז דאָ אומסאָנסט, נאר ניכט זא געפאהר-ליך זייא, זא דאס זא טראָטץ ווידערהאלטער פיר-וואהרנונג דער גראָסמאכטע אהרע רוסישענען אונגע-שטאָרט פאָרשוועטען, זא האבען זיא דוראָאוס ניכט אונרעכט. דאס איינפערנעהמען דער מאכטע האלט גערעכט זא לאנגע אלס אהרע אינטערעסען אינ-טערעסען ניכט אין פראגע קאמען, אונד דיעס איזט נאנץ בעזאנדערס ביא רוסלאנד דער פאלל.

אינזערע ל זעל ווייסען, דאס אלס גריעכענ-לאנד פאר 3 וואָכען דען קריעג געגען דיא טערקייא בעגאנגען וואָללטע, דיא 6 אייראָפּאָאישען גראָסמאָ-טע איין פאָרשלאג דער עגלישען רעגיערונג אהרע קריעגסשיפען אין דיא גריעכישען געוואסער ענט-זענדעט האבען, אונד זא דען אוסברעכענדען קריעג פאָרלייזען אומגאנגרעך מאכטען נון קאָמט דיא איבער-ראשענדע נאכריכט, דאס דיא רוסישען קריעגסשיפען דיא גריעכישען געוואסער פערלאסען האבען, אונד דיא רוסישע פלאָטע אין דיעסען מאָמענט אין בולגאריען אנקער געוואָרפען האבען, וואס מאג דיא אורזאכע דיעזער וועגעגע-אנדערונג זיין?

ניכט אלס דער צווישען דעם סולטאן אונד דעם פירסטען פאָן בולגאריען צווישענדע געקאָמ-מענע אויסגלייך: רוסלאנד רעכנעטע נאר אומ-מער דאריף, דאס זיך, דאס פאָן איהם געשאפפענע אבער טריאָלאָ געוואָרדענע בולגאריען, דעם רוסי-שען צאָרען ווידער אין דיא אומע ווערפען, אונד דיא פערעאיגונג מיט אסטרומעליען נור פאָן דען הענדען רוסלאנדס ענטגעגענגענען ווירד, וואהרוך דער רוסישע איינפלוס אין בולגא-ריען ווידער הערגעשטעללט ווערדען מאכטע, פירסט אלעקסאנדער אבער, דער אין דען דיפלאָמאטישען קרייסען עבענזא אויסגעצייכנעט וויא אלס פעלד-הערר איין דעם שלאכטפעלדע אזוא, וואָללטע זיינע האנד ניכט נאָבאָינמאל אין דען האבען דעם באָ-דען שעשקען אונד נאהם דיא אסטרומעלישע פאָלאָ-ניין אויס דער הענד דעם סולטאנס, דער אלס בעשטעער ביא ווייטעם ניכט זא געפאהרליך איזט, וויא רוסלאנד.

דער סולטאן וועלכער מיט דאריף געריעכענט האבען — אונד מיט רעכט — דאס ער זיך דורך דאס בונדניס מיט בולגאריען איינע שטעמיער געגען דען רוסישען עראָבערונג ערריכטעט, דענן דיא רוסישען העערע קאָנגען זיך דערלאנגט נור. איבער בולגאריען נאך קאָנסטאנטינאָפּעל הינציעהען

נון איזט עס טהאטזאכע, דאס איינגעטליך דאס איבערלאסען אסטרומעליען אין בולגאריען דען גריעכיש טרקישען קריעג עגטפעסעלט האט-טע, זא דאס דער אנגריף גריעכענלאנדס געגען דיא טרקייא איך אלס נעגען בולגאריען געריכטעט אנגעזעהען ווערדען מיסען, אונד דיעזען אנ-גריף צו פערהינדערן ליעגט ניכט מעהר אים אינטערעסס רוסלאנדס, אונד דארום האבען דענן איך דיא רוסישען קריעגסשיפען זיך פאָן דען קריעגסשיפען דער איראָפּאָאישען מאכטע אין דען גריעכישען געוואסערן געטרעפענט.

אים אבגעאָרדנעטענהויזע

איזט דיא דעבאטע איבער דאס באַרשעט דעם מולטים, אונד אינטערריכטסמיניסטערס נאך אומ-מער ניכט צו ענדע. בעיואנדערנסייערטה איזט דיא אינגעשאפפענע שלאגפערטיגקייט, וויא הערר פאָן טרעפאָרט ביא דיעזער דעבאטע ענטוויקקעלט. אין דער געסטריגען זיצונג אללין האט אינזער קולטוסמיניסטער אין וויאָהלגעצאלטעם דיצענד, מאר דאס וויאָרט ערגריפפען, דעם איינען אבגעאָרד-נעטען געפאללען ניכט דיא צוישאנדע דערבענים אינזווידואט, דער אנדערע האט פיעל געגען דיא נאזיגע אינזינדיג. דער דרישטע וויל דיא עוואָטען איים דעם לאנדע פערטריבען, דער פיער-טע ווידער מאכטע נאנץ אינגארן אין איין עוואָ-טענקלאָסער פערוואנדעלן, אונד זא פאָרט ביז אנס אינגנדליכע. הערר פאָן טרעפאָרט אבער שייזט אין אינערשאפפענליכעם מאנאין דער שלאג-פערטיגסטען אנטוואָרטען אונד אייפלאיגנען אין בעיישאפפט צו האבען. קאָמטלד וואר עס אנגע-הארען, אלס פאטער קאָמלאָשיי, ערשרעקקט איבער דען אנטראג פראגע טהאלים, דער דיא אייס-וויזונג דער עוואָטען בעפרוואָרטעט, דעמזעלבען דען פאָרוואָרף מאכטע, דאס ער דיא מאָגפעסאָיאָ-גען געגען אינגארער הערשע — „אבער דאס טהון זיא יא, דיא אנטסעמטען״ ריעף עס דא פאָן אללען זייגען דעם פאטער צו. קאָמלאָשיי געריעכט „אך שפרעכע ריעכט נור פאָן דען קריסטליכען קאָנפעסאָיאָנען. דיא יודען צאהלען ניכט מיט״. דאס הייז בראך ביא דיעזער אנטוואָרט אין איין אינגאנדיגעס געלאכטער איס, אונד באלד דאריף קאָלפאָרטעט מאן איינע אנעק-דאטע פראגע פולסקיס פאָן איינעם בראנדשטעטער דער יעגע אויפראגען לאסען וואָללטע, דיא זיין הייז אין בראנד שטעקקען וואָללטען.

ווען גראָסע מאָגנער אירען, האבען נאר פיעל-לע קליינע דאראן צו טראגען!

מערערע עגלישע בלאטער ווייסען צו בע-ריכטען, דאס לארד ראָזבערי נאכסטענס זיינע שטעללע אלס עגלישער מיניסטער דעם איינערען גיעדעלעגען אונד מיניסטער דער קולאָניען ווער-דען ווירד, אן זיינער שטעללע זאָלל דער בעריהמ-טע שטאטסמאן, סיר שארל דילקע קאָממען.

דיא ארבייטערגזוהען אין לאָנדאָן (זיעהע אונטער „פערשיעדענע גייאָגרפיען״) ווארען פאָן גראָסע אומזאָגען, אלס אנזאָגען בערוהיגט וואָרדען. מעהר אלס 15000 בעשאפטיגונגסלאָזע אר-בייטער האבען אין דער פערזאמלונג פטהילגענאָמ-מען. „דיא פאלאָסטע, דיא איהר דא זעהט — זאגטע אינער דער רעדנער — געהאָרען אונז, ווי דאבען דיא געשאפפען, ווי האבען דען וואהלשאנד דער רייכען בעגרינדעט, דיא געוועללשאפט מיט גרינדליך אומגעשטאלטעט ווערדען, דאמיט ווי אונזערען טהייל ערהאלטען אין וויעלער אין דער פערהיידונג זיינעס לעבענס שווער פער-וואנדעט, טאגס דארוך וועערהאלטען זיך דיא אנזאמלונגען, דאָך דעסמאל וואר דיא פאָליציא פאָרבערייטעט אונד דיא ארבייטער וואוורדען אין-אינאנדער געיאגט.

עס וואר דאס ערגסטע אונד בעיאָרגנישסע-רעגעגעד צייטען.

צור טאגעסגעשיכטע.

דער קאמפף דען פירסט ביסמארק געגען דיא פאלען אין אנגריף גענאמען האט, ווערט אומ-מער ווייטערע קרייזע אין מיטליידענשאפט. צאהל-רייכע פאלען אין גאלצען האבען איהרע עגט-שלוסס קונדגעגעבען, איהרע האנדעלס-פערבינדונגען מיט דייטשלאנד אבצובריכען אונד דיעזע אומע עגגער מיט אונגארן אנצוקניפפען, אין דייטשלאנד הוי-ווערער געהט דיא רעגירונג מיט שרעקליכעם ערנסט דאראן, דיא פאלנישען גרונדבעזיטצער צום פערזויגע איהרעס בעזיטצעס צו צווינגען, אין דערען שטעללע ווערדען פייסישע אאכטער איינגעוועבט, בעאמטען פאלנ-שער אבקונפט ווערדען עגטלאסען. דיא פאלנישען רעגיעמונגער אויפגעלאוט אונד דיא מאגנאאפט אונטער דיא דייטשען רעגיעמונגער פערטהיילט דיא פאָן דען פאלען אינטערריקקטען דייטשען שיקקטען דאנקארעסען אין דען פירסטען בומארק, וואהר-רענד דיא פאלען אונד דיא פאלענפיינדליכען דייט-שען אין דיא אבגעאָרדנעטען וויגדהאָרסס, ריכטער, באמטערגער אונד ריקקעט דאנקארעסען ריכ-טען. יא איינע דייטשע איסערטען זיך אין דען צייטונגען, דאס דיא נור פאלינגען הייראָ-טען וואָללען, דא זיך פירסט בומארק זא זעהר פאָר דען פאלנישען דאמען פירכטעט.

נאך דיעזען פאָראיסשיקמונגען ערשיינען דיא איים פעטערסבורג אינטערעסענדען נאכריכטען, לויט וועלכען רוסלאנד דיא צווישען דעם סולטאן אונד דעם בולגאָרענפירסטען געטראָפפענען פער-אינבארונגען ניכט אנערקענען פירסטען בולגאָרען ווער-דען, ווהר גלייכווירדיג, אונד דא עס אייך אים אינ-טערעססע אָסטערייכ-אונגארנס אלס דעם פרינדע אונד בעשיצער מעהרבעגנס געלטען איזט, דאס דיעזע פעראינבארונג ענטוויעדער ריקקגאנגיג גע-מאכט, אדער דאס איך פערבען עגגענע וויא בול-גאריען פערגראָסערט ווערדע, זא קאָמען מאן וואהל קיהן בעהויפטע, דאס דיא פערוויקקעלונגען אויף דער באלקאנהאלבאינזעל איינגעטיך ערסט עטעט רעכט בעגינגען.

א. ש.

* * *

דיא פאָרערונג איינער געלדענשאָאיזונג דיא דיא פעטערסבורגער בולגאריענס אונד דער טרקייא בייא דען גינסטער בעגאנגען פיינדעעפפאהרונ-גען בוקאָרעסט אין פערבען געשטעללט האבען, ווירד אויף פעראלאססונג דער מאכטע, דיא דיא פערהאנדלונגען איבערזוהאבען, פאללען געלאסען ווערדען, אב יעטצט פערבען קייגע פאָרדערונגען אן בולגאריען אונד דער טרקייא שטעללען ווירד, אויז נאך זעהר פראגליך. איבריגענס איזט דיא דים-קוסיאָן איבער דען צווישען דעם סולטאן אונד דעם פירסטען צווישאנדענקאָמענען אויסגלייך פאָן דען פערענשפאָהרונגען אויסגעשלאסען.

גריעכענלאנד בעטאָנט הייטע זיינע פאָרד-רונגען אן דיא טרקייא, דאס נאמלך דיא אינזעל קרעטא אונד דיא פאָן גריעכען בעוואָהנטען פראָוויי-צען מאצעדאָנען אונד עפירוס אן גריעכענלאנד אב-געטרעטען ווערדען, עבענזא עגערגיש וויא פאָרהער. דיא קריעגסשיפען דער מאכטע האבען גריעכע-לאנד אלזא דורכאוס ניכט אינגעשיכטערט.

אין אבגעאָרדנעטענהויזע

איזט דיא דעבאטע איבער דאס באַרשעט דעם מולטים, אונד אינטערריכטסמיניסטערס נאך אומ-מער ניכט צו ענדע. בעיואנדערנסייערטה איזט דיא אינגעשאפפענע שלאגפערטיגקייט, וויא הערר פאָן טרעפאָרט ביא דיעזער דעבאטע ענטוויקקעלט. אין דער געסטריגען זיצונג אללין האט אינזער קולטוסמיניסטער אין וויאָהלגעצאלטעם דיצענד, מאר דאס וויאָרט ערגריפפען, דעם איינען אבגעאָרד-נעטען געפאללען ניכט דיא צוישאנדע דערבענים אינזווידואט, דער אנדערע האט פיעל געגען דיא נאזיגע אינזינדיג. דער דרישטע וויל דיא עוואָטען איים דעם לאנדע פערטריבען, דער פיער-טע ווידער מאכטע נאנץ אינגארן אין איין עוואָ-טענקלאָסער פערוואנדעלן, אונד זא פאָרט ביז אנס אינגנדליכע. הערר פאָן טרעפאָרט אבער שייזט אין אינערשאפפענליכעם מאנאין דער שלאג-פערטיגסטען אנטוואָרטען אונד אייפלאיגנען אין בעיישאפט צו האבען. קאָמטלד וואר עס אנגע-הארען, אלס פאטער קאָמלאָשיי, ערשרעקקט איבער דען אנטראג פראגע טהאלים, דער דיא אייס-וויזונג דער עוואָטען בעפרוואָרטעט, דעמזעלבען דען פאָרוואָרף מאכטע, דאס ער דיא מאָגפעסאָיאָ-גען געגען אינגארער הערשע — „אבער דאס טהון זיא יא, דיא אנטסעמטען״ ריעף עס דא פאָן אללען זייגען דעם פאטער צו. קאָמלאָשיי געריעכט „אך שפרעכע ריעכט נור פאָן דען קריסטליכען קאָנפעסאָיאָנען. דיא יודען צאהלען ניכט מיט״. דאס הייז בראך ביא דיעזער אנטוואָרט אין איין אינגאנדיגעס געלאכטער איס, אונד באלד דאריף קאָלפאָרטעט מאן איינע אנעק-דאטע פראגע פולסקיס פאָן איינעם בראנדשטעטער דער יעגע אויפראגען לאסען וואָללטע, דיא זיין הייז אין בראנד שטעקקען וואָללטען.

ער, נאנץ וויא יוסטום, שטעללען אויס דען יידישען שריפטען פאלשטע, אדער זאלכע אנפירונגען, דיא נירגענדס פארקאמען, אונד דערנליכען מעהר.

דיעזען „ר" פירכטעטע בלאד אלס איינען זיינער געפאהרליכסטען פיינדע, ווייל ער — וויא דער וואקקערע קאמפער מיט ביסמארק זאגט — „אונס דיא געפאהרליכסטען שיסען אין דען הינטערן זענדעט."

ווער וואר נון דיעזער „ר"? דארביבער גיבט ע. דיינגארד אין אדעססא אין זיינעם העבראיישען ווערקע „ריזע דורך איראפא" פאלגענדע איינסקנפט: „עדע ניכטסווירדיגקייט איזט אהם נור שפעלעריא; ער טייטשט אן יעדעם אָרטע, וואהן ער קאממט, נאמען, וויב, רעליגיאן, גע-פאלשטע פאססע, — וויא דער צינגער זיין פפערד טייטשט. — ער האט אין בערלין דיא העבראאישען צייטונגען „החזוה אונד „המגל" הערויסגעגעבען אים דיענסטע דער מיססיאנסגעזעלשאפט. ער איזט אין רוסלאנד וויעגען בעטרוג אונד וועכסעל-פאלשונג פעראורטהיילט וואָרדען.

דיא נאמען, דיא ער נאך איינגדער געפירט, זינד: מ. ל. פרומקין, אלטער פרומ-קין, מ. ל. ראדקינסזאהן, מ. ל. אלטער."

אלעקסאנדער צעדערבוים, דער בעריהמטע רעדאקטאר דעס „המליץ" ערצאהלט פאן דיעזעם ראדקינסזאהן, דאס ער קליינע אָרט-שאפטען אין רוסלאנד בעריישט האט, אים אלס בעל שם (וואונדערראבב) אונפיר-טבאר-ען פיר-ווען צו מונדערן צו העלפען. וואיר ער איינעמאל טיר-טינע פרינגעל ערהאלטען האט. דאס ער אם 1-טען סעפטעמבער 1875 צו איינעם יאהרע צוכטהיי-שטראפע אונד איינער גלדביסע פאן 1800 רובעל פעראורטהיילט, אונד שטעקקבריעפליך פערפאלגט וואָרדען איזט.

עבנזוא שאנע וטטענצייגנישסע דינד דעם פיער-נאמענען מאנגע פאן דער לעמבערגער צייטונג „מחוקי הדת" אונד פאן דעם האבגעאכטטען ראב-דאנער פרעדיגער י. קאהען צעדעק איס-געשטעללט וואָרדען. (שלום פאלגט.)

אנפראגען איבער לאזע אונד ווערטהאפיערע, בעאנטוואָרטעט דאס באנקהויז מ. וועלטנער גראטס.

ווער ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנ-טען אונד פריינדע זיך מיט אהרען צישריפטען דורעקט אן אונזערע רעדאקציאן צו ווענדען.

אונד בטטען ווער דיא אדרעססע דיטליך וויא פאלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

האכשטראסע נומער 1. בודאפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

געשעפטסבעריכט.

געפרוידט-געשעפט. „ווייצען וואר פארגעסטערן פיעל צו מארקטע נעבראכט. דיא קויפלוסט וואר גוט. 15000 מטרצ. וואודרען פעריפטפ. —

ווייצען, מהיים, 200 מעטער' 79. קילאגראמם 8.50 נולד. — 100 מעטערצענט' 79, קילא 8.55 נולדען, 100 מעטער-צענטנער 78.3 קילא. 8.40 נולדען. — — 2400 מעטער-צענטנער 78. קילאגראם 8.35 נולדע — פעסטער-בארען 350 מעטערצ' 81. קילא 8.60 נולדען 2800 מטצ' 78,7 ק. 8.35 נול. 1000 מטרצ' 76,5 קילא 8.10 נול. באנאטער 200 מעטערצענ. 76. קילא —8. נולד. — באטשקאער 100 מעטערצענטנער 75.5 קילא 8,17½ נול. (אללעס פער 3 מאָנאטס)

כאָרן 6,15 — 6,35 נול.

גערסטע, (נייא) פוטטער-וואארע 5,40—5,70 נולד מאלצ-וואארע 7,20 — 8,80 נולד.

קוקורוץ (אלט) 5.25 — 5,30 נולדען. —

האפער. 6,30—6,75 נול. פער מאסטא.

טערמינע-געשעפט. וויצען פער פריהיאהר 7.93—7.94 נולד. האפער פער פריהיאהר 6,48—6.50 נול. קוקורוץ פער מאיזוני (188) 5,48—5.49 נולד.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאגראמטאמטס זאק, פרייא אב פעסט:) נומ' 0: 16 נולד. 50 קר. נומ. 1: 16 נולד. — קר. נומ. 2: 15 נולד. 50 קר. נומ. 3: 14 נולד' 50 קר. נומ. 4: 13 נולד. 50 קר. נומ. 5: 12 נולד. 60 קר' נומ. 6: 11 נולד. 70 קר. נומ. 7: 10 נולד. 90 קר. נומ. 8: 10 נולד. 40 קר. נומ. 8½: 8 נולד. 60 קר. נומ. 8¾: 6 נולד. 80 קר. פיינע קלייע —4. נולד. נראבע קלייע 3 נולד' 70 קרייצער.

הילזענפרוכטע: ערבסען אונגארישע 9—14,50 נול. לינזען 8. — 16 נול. פיזאלען גראסע ווייסע גייע 7. — 7,50 נול. צווערעל-באהנען 10,—10,50 נול. ראהע הירזע 4,60 נול. הירזע ברייען 9. — 9,50 נול. מאהן גרויער 28 נול. בלויער 29 —31. נול. קיממעל — נול. וויקקען 6,75 — 7, נול — האנזאמען 8,—8.25 נול. (אללעס פער 100 קילא.)

ערדעפפעל —2,30—2 נולד. פער מעטרצ.

שפיריטוס. נייע מעטאָדע, אים קליינען 25.25 נול אים גראסען 24.75 נול. אלטע מעטאָדע —27. — 27,25 נול. אללעס פער 10000 לישער-פערצענט.

צוועטשקען. באסנישע זאקוואארע 12,04—50,09 נולד. סערבישע 12,50 נולד.

צוועטשקענ-מוס (לעקוואר) נייע סלאוואנישע —10. —13, נול. באנאטער 11,50—12 נולדען

האניג נעלייטערטער 19—20 נול. וואכסהאניג —.

וואכס 131—135 נולדען.

צוקער, ראפינאדע 37.75—38.75 נול. מעליסע 36'25—37,25 נול. פילע 35,50 — 36, נול.

קנאפפערז, 12,50 נולדען.

קלעזוואמען, אונגארישע 40,—44 נול.

ראטהמלעע, —.44—45 נולדען.

נ'ססע 16, 16:50 נולדען.

ווייגשטיין, 62—81 נולד. יע נאך קוואליטאט.

פאפריקא. פיימא 40, שאפען 46—48 פל.

ריבאל, צו —29,—29,50 נולד. פער מטרצ.

רעפס-קוכען, 5,25 נולד.

אנשליטט, (חלב) 34 — 35 נולד.

פעטראלעאים 23,75 — 24, נולד.

שאפפעללע. אין פארינער וואודען צוקא 15000 שטיק פערשידענער נאטשונגען פערקויפט. אי' צ' דייטש-וואָלליגע 1,80 — 2,80 נול. כאנאטער — — נולד. פער מאאר. סערבישע 100—108 נול. פער 100 שטיק. טירקישע אונד מאצעדאָנישע 36—37 נולד. פער 56ק. (פער ½ 2 ראבט.)

לאמפפעללע. דיטשוואָלליגע 42 — 46 נולד. פער 100 שטיק

לערעד, נעפאקטעס פפנדלעדער פאן 26—32 ק. 168—172 נולד. איינמאל פערזעטצטע טערצען פאן 10—15 קילא, 164—166 נולד. צווייטמאל פערזעטצטע טערצען 16—18 קילא 165—167 נולד. אונד דריטמאל פערזעטצטע טערצען 19—22 קילא 166—168 נולד. — אבצ-לערד: קוה-דייטש גענערבטע ? — 6 קילא 220 — 230 נולד. נעצאגענע 6—8½ קילא 190—225 נולד.

מאדב-פעללע, גענערבטע 6—9 קילא 345—370 נולד. בריוגע 10—13 קילא 410—465 נולד.

הייטע, פער — קרא טראקענע אונגארישע אכסענ-הייטע — קילא צו 100 — 105 נולד. — דעטטא קוה-הייטע — קילא 100 — 102 נולדען. — ראההייטע —10,—10,50 נול. פיטטלינגע 112—115 נול. (אללעס פער מאאר)

לאטטאָציעונג פאָם 6-טען פעבער 1886.

ווייען . .	46	11	2	42	44
גראָז . . .	74	83	46	25	22
טעמעשוואר .	55	82	30	49	33

הערויסגעבער או. פערגאנטוואָרטליכער רעדאקטאָר:
מ. סאבאָלטשי

איין באססיסט

מיט קלאנגפאָללער שטימע אונד טיעפער לאנע, דער איך מוזיקאליש געבילדעט זין מיט, ווירד פיר דיא איראעליטישע אָרטהאָדאָקסען געמינדע צו גראָס-וואָרדיין געוזכט. געהאלט 39 גולדען מאָנאטליך, גע-בעגאיזקאָמען בעריישונגד. דער פאָסטען איזט אם 15-טען מערץ צו בעזעטצען. פיר אבזענדנגען ערווינשט רעפלעקטאנטען נאך לעדיגען שטאנדעס וואָללען אידיר געזוכט אמטט צייגנישסען אן געפערטיגטען איינזענדען. — מאיר שור

אבערקאנאר צו נראָסוואָרדיין.

אנשטאלט צור איינריכטונג אונד פער-זאָרגונג פאן

סאָדאוואססערפאבריקען

Dr. Eugen Wagner.

Budapest, IX., Soroksárergasse 96.

מאָדאוואססער-אפפאראט, מינאָנס, קוגעל-קראבעלן, עענגלישע שוועפעל-זוירע, דאלאמיט, פרוכטזוארען פעטט מיט אויספהרלכען פייזלסטען ווירד גערן גערייגט.

קלאססאָהן אנטאל

בודאפעסט, IV. בעז. קרונפרינצנגאסע נר' 9.

עמפפעהלט זיך צור שנעללען אנפערטיגונג פאן אללען נאטשונגען

שטאמפיליען מיט דאטום

פיר געמיינען, ראבבינער, מאטריקעלפיה-רער, שולען, נאטארען אונד פרוואטען,

זעלבסטבעפייכטונגס-מאשינען

מיט דאטום

זיינעלאנגשרפטען, שטינגראיריגען, זא אויך דאבברוק-זיינעלפרעסען, ווערדען בילליגست אנגיפערטיגט.

KLASSOHN ANTAL ; אדריעסע :
Budapest, IV. Kronprinzgasse 9.

איינ- אונד פערקויף

אללער נאטשונגען

לאָזע, רענטען, פריאיטאטס-אבליגאציאָנען, פפאנדבריעפע, אקציען

אינדוסטריע-פאפיערע

גאלד- אונד זילבערמונצען, פרעמדע נאָטען עטצ.

איינלאזונג פאן קופאנס

פערקויף אינלאנדישער ראטהעקרייצלאָזע נעגוויא.

נאך דעם מאנעסקרוז.

דארלעהען אויף ווערטהפאפיערע

עסקאמפטע אונד איינלעזונג נעגאנגענער לאָזע אונד אבלגאציאָנען

פרעמעסען צו אללען ציעהונגען.

באָרזע-אויפטראגע צור קאסיאלאלאנע, וויא צו שפע-קולאציאָנען ווערדען בייא וואהרונג שווענער דיס-קרעציאָן, קולאנס אונד רעגל אויסגעפיהרט.

אינפאָרמאציאָנען איבער אללע דאס באנק-, קאָמיסיאָנס- אונד וועכסעלגעשאפט בעזעפפנדען אנגעלעגענהי-טען ווערדען בעריישוויללינגס ערטהיילט.

M. WELTNER

Bank-, Commissions- und Wechslergeschäft.
Budapest, IV. Bez. Waitznergasse 27.

טישלער- או. טאפעצירערמאָבעל

פיר טעהערע הונדערט צימטער שטעטס פאָרראטהיג.

דא איך בעקאנטליך אין סאָלדען פאבריקא, טען ערע קאָנקורענץ מיט לייכטינקייט בעשטעהע, עמפפעהלע איך מיינע מאָבעלנידערלאגע בעזאָנד-פיר הייראטהסאוסשטאטטונגען אונד נראָסערע מאָ-בלירונגען. — אילליס-דיטשע פייזוקראטע נראָטס

נייא! אינאיבערט-עפפעליכע שטיינבאכ-שע פאטענט עלאסטישע בעטטמאטראצע (נאנצע בעטט-איינריכטונג אין איינעם שטיקל) ליכט צום טראנס-פארטירען. 12 פל. בים ערציינער;

STEINBACH SÁNDOR,

Budapest, Franz-Josefsplatz Nr. 6.
vis-à-vis der Kettenbrücke.

מצבות.

ארנאלד מאָהן גראבשטיין-לאגער

Budapest, Waitzner-Boulevard Nr. 5.

(אן שבת אונד יום נעשפערט.)

עמפפעהלט זיך אללען יענען, ווערבע דיא טרויריגע פפליכט דעם גראבשטיינזעטצענס צו ערפיללען האבען. — זעהר שאנע גראבשטיינע אויס מארמאר אונד גראניט זינד אין גראסער אויסוואהל פאָראָ-טהיג. קאָרערטע גראוירונגען, זעהר שאנע שריפ-טען מיט עכטער פערגאלדונג ווערדען בעסטענס אויסגעפיהרט.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Markus. Andrássystrasse Nr. 12.

דיא בידען יידישען אבערהויז מיטגלידער דר. אינ־נאטיץ הירשלער אונד קארל שוואב נור דאדורך איינעס גראָסען אונגלימקע ענטגאנגען זינד, דאס זיא ביא דער זשעזונג דעם אבערהויזעס ניכט ערשיענען זינד. דא גערארד אבער אהרען זשעזען איין איינשטורץ געשעהען איזט. דיעזעס ערא־יינניסס — זא ערצא־לט דיא „יידישע פרעססע" — וואורדע ביא דער פאָלגענדען זשעזונג איפ־ינג בעשפראָכען, אונד דער ערבשאפט האינאלד מיינטע, דער ליעבע נאָטט מיססע דיא יודען בעזאָנדערס ליעב האבען, דא ער זיא זא זכטליך פאר דעם טאדע בעזאהרט האבע. הירשלער אבער ערוויידערטע: „קאלדענע שייאב אונד אך דאס האטטען רוהיג אים זשעזונגסוואלע אויף אינזערען פלאטצען זין קאָנגען, עס וארע אינז טראטצדעם מין האאר געקריממט וואָרדען, יא דאס דאך ווירדע נאר ניכט איינגעשטרעצט זיין." „וויא מיינען זיא דאס?" פרעאגטע דער קארדינאל. „נון, זעהר איינפאך, עמיגעגין ענטגעגנעטע הירשלער. „אינזערע אלטען זיינען זינד דער אנזיכט דאס דער גאנצע ווילקענביא איזט דעם פערדיעי־סטע פאָן עכסאונדרדיסיג וואהרהאפט פרעמדען איזראעליטען (דיא צדיקים) רוהיג. נון צאָהלען ווירביידע אלטערדינגס ניכט צו דיעזען אינטאָלעראנ־טען עכסאינדרדיסיג; אבער זא פעלר פערדיענסט האבען ווירד אלס יודען איממערהין דאך, דאס ווירווען איך ניכט דען איינשטורץ דעם היממעלס אבער דאך דען איינשטורץ אינעס וויינצען דאס־פענטערס איפהאלטען קאָנגען." — „נון בעריפיפ אך," ערוויידערטע דער קרבענפרסט. „וועס־אלבי מיינסטער טס א זא איפיג דאוויס בעשטאנד, צוויא יודען אים אבערהויזע צו האבען — דאס נעבוידע איזט זעהר בייפאלליג. ווארום האט ער ניכט נאך צעהן זאלבע טאגער הערינגבאבע. דאנז וואָרען ווירנאכין ניכטר, אבער אינגקלאר־לך איזט עס, דאס ער דיעזען ווירקליכען גרונד אים ריינסטאנד ניכט גלעלטענד געמאכט האט; דאנן וואָרע דיא הפשנג אפפאזיציאן נעגען דיא צולאס־סונג דער יודען וויבערלך אינטערבלעבען. יא, יא, דיא יודען זינד דאך שטארק, ניכט אללין, דאס זא ניכט נידרע־נעג גט ווערדען קאָנגען. זאָנד־ערן זיא זינד דיא פעסטעסטען שטעגען."

* (אין זעלטענעס אינגווי־הונגספעס ט.) באראָן אלבערט פאָן ראָטח־שילד האט זיין שיף „עראס", וועלכעס עטעט אין ווילאפראנקא פראנקריך פאר אנקער ליעגט, אינגווייהען לאססען. דיא פייערלכע אינגווייהונג וואורדע פאָם גראָסס־אבבענער פאָן פראנקריך, הערראן אזידאר, אונד פאָם האבבענער פאָן ניצצא, הערראן מוס, אין נעגענוואָרט אינער גראָסען מענשענמענגע פאללצאָגען.

* (ערסטעס יידישעס נאטטעס הויז אין שטייערמארק.) דיא יידישע קולטוס־עמינדע אין גראץ האט פאָם פינאנצמינס־טער דיא בעווילליגונג צור פערא־נשטאלטונג אינער עפפענטליכען אנשטייער צו גונסטען דער ערריכטונג אינעס מעמפעלס אין גראץ, דעס ערסטען יידישען נאָטטעסהויזעס אין דער שטייערמארק, ערלאנגט.

* („סאלאמאנס מוער".) אין רוס־סישער מאלער, ווערשאנין, אין קינסטלער אינ־ציג אין זינער ארט. האט גענעמיגטינג אין בודא־פעסט זינע בילדער אוסגעשטעללט. דיעזע זינד זא מרייא דער נאטור נאכגעאהמט. דאס מאן קיין בילד, זאנדערן דיא ווירקליכקייט פאָר זיך צו האבען מינט. ער האט דען אָרענט בערייזט, מהודו עד בוש — פאָן אטהאפען בין אינדיען, אונד פאָן דאר־ט האט ער דען שאפפ פיר זינע געמאלדע גוראלט. אינ־נעס זינער גראָסען בילדער שטעללט דיא סאלאָ־מאָנסטור (כתל מערבי) דאר. מאן מאנן יעדען שטיין, יעדע פיגע אינטערשידען, מאן זיעהט דיא זיך אבבראָקקעלנדען גראנישטיינע, דאס מאָאז, דאס זיך אוס דען יישצען הערפאָרדראנגט. אונד אין הייליגער שיער דורכזעהט אינז פאָר דעם אל־טער, דאס אים דיעזעס געמאלדע זיך קונדגיבט. אונד אס פיסט דיעזער מייער בעטעט אינע ארם־ליך אויסזעהענדע מעגגע, דיא מאנגער מיט טלתים אנגעסטאן, דיא ווייבער האנדערינגענד אונד טהראָ־נען פערגיעסענד. אין דיא שטיינע הינין ווייגענד. אבער דיעזע קאָפפע דער בעטענדען גרייזע אין ווייסעס האאר־שמיקק אונד דער קראָפפטגען מאנגער מיט שווארצעס בארט אונד הייפטהאאר. דיעזע פראָסמען בעקוممערטען מיענען דער מאטראָגען — פרוואהר זיא ערגרייפען אינזער אינגערעס אונד ערוויעקען דיא זעהנזוכט אין אינזערעס בוזען, אונס דען בעטענדען אין דער הייליגען שטאדט אל־צושליעסען.

* (לודווינג האלעווי.) אינער דער בעסטען פראנצאָוישען ראָמאנשריפטשטעללער, איזט אין נייעס מיטגליעד דער פראנצאָוישען אקא־דעמיע, אונד האט אָרינג וואָבע וויא עס געבריך איזט, זינע אנשטייפטערע געראָלטען, אין דיא ער מיט פרכט אונד צייטען ווידע. אלס ער טאגס דאר־יף איס אינעס וואגען שטערטע, אהנע זיך צו בעשאָרינגען, ווערענד ער ביא דעס געפאהרלیכען

דיא נעבינע אינזערער בידער אונד שווערען לאנגען, דיא אינגעקאָמפט האפפען, דעס לעבענס פריידען אונד ליידען ניכט מעהר קאָנגען. שפארר אונד אָהנמאכטיג זאה איך הינגיף צו דען וואָלקען, דיא וויא האָהנגעדע נעשפענסטער פאָראבעי־פלאָגען. אין נאמענלאָזעס וויתה דורכשנוטט מיט אינעס מאדע אללע פאזען מיינעס הערצענס אוס דעס אללעס בלוט געווינגען וואר. מיט אינעס דופפען שרייא שפראנג איך פאָן דער יוטע דער גלעלכעסען אוד אינד וויא אָלן מוריען נעיאנגט, פלאָה איך דען פרעדהאָף, אוף דעס אללע מיינע הפפנונגען. מין לעבענסגליקק בעגראָ־בען וואָרען."

דען אנדערען מאנ ערצאהלטע מאן זיך שאָן אין דער יודענגאססע: דבורה, ר' מענדלס טאָכטער, וויא בריוט געוואָרדען.

„דיא קאָנגסס דיר דענקען," פוהר דער נייפסליכע נאך איינער פיוטע פאָרט, וואהרענד וולכער ער פאָן דען טריבען ערא־ינגענען איבערוואלטיגס, שווער אויסגעוויפפט האפפט, „מיט וועלכען נעפיהלען איך אין דער יודענשאפט הערומוואנדעלטע. איך וואר מיינער ווגנג ניכט רעכט מאכ־טיג, אין אללער מהאטיגקייט נעלאהמט. צו קיינעס עגנ־שלוסס פאהיג. איך וואָللטע פראג פליהען. אבער אין נעהיימעס עטוואס היעלט מיך מיט מאגנעטישען באנדען ווידער צוריק, דיא האָפפנונג וואר אים מיינעס הערצען ניכט נאנג נעפאלאָען; איך גלויבטע נאך איממער, דאס אללעס דיא נור אין טרום, אין פאָראיבערצעהענדעס נעווייסטער, נאך וועלכעס אינע הייטערע פריידענאנג ווידער לאכעלט. אונד דורך דוא טריבען שיקזאלבוואלקען דער רענענבאָגען אלס לייכטענדעס סימבאל (איכען) דיא

הייסטער צווייער, נור אייף קורצע צייט נעטרענגטער ליע־בענדען בעשיגען ווערדע."

„אייטלע טייטונג!"

„אן אינגס וואָנגסאנ, נאכדעם איך דיא נאנצע וואָכע פיעבערקראנק אים בעטטע נעלעגען וואר, בעטראט איך דיא נאססע ווידער אן אינגס הייטערן נאכמיטטאנג. דער זיינע רייצע אויך איבער דיא פרעטשאָגנע יודענשטאדט אויסגע־נאָססען האטטע. נאך לאנגער נעטבעהרונג אטהמעטע איך דיא פרישע, ריינע לופט מיט וואָהלבעהאגען אין, דער שטילליג פריעדע דער עגטוואונג וואר אין מין נעמיטה איינ־נעאָגגנג אונד דאס פאהלע אינינע, וועלכעס נעפיטטטע ליע־בע נעבראָכען האטטע, בעקאם נייען נלאנץ. דאס גריפפ איך אויס, אוס אייגינע שטונדען אים פרייען צוצוברינגען, דא — אָ אינינגבליקק נאמענלאָזען שטערבעס. דער נאך יאהרען בייא דער ערא־ינערונג דראָגן נאך אימטער בריגנגט, — נאהטס זך מיר אין צינ, צימבאל אונד פפייפען טאָגען לוסטיג דורך דיא לופט, מינטערע ריפע טאָגען רינגאמוטהער, גייגיערינג שאארען לוגען אָר מיר הער אונד בילדרן אייגע נאססע, דורך וועלכע דער צונ שרייעטע. עס וואר אין האָכצייטסצונ, צווייא שאלקנארדען אָראָן, מיט ראָטה־בעמאלטען נעוטבערן, וועלכע קאָמטע נרימאססען שנייד־שען, דיא פייטשען אין דען האָנדען, מיט דענען דיא דעכסס אונד לינקס הייבע אויסהיילטען, אום דיא יאָהלענדע נאססענזונגענד אין שראנקען צו האלטען, הינטער איהנען דיא צינקענטסען אונד פפייפע, דיא אין לוסטיגע בילד־לין שפיעלטען אונד הינטערהער דאס בריוטטאאר.

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

דיא מאָרטיערין.

אוס דען ערלעבנינסען דער פראגער יודען.

(8־טע פאָרטזעטצונג.)

„איך האבע דאס פאָן דיר נעהאָפפט," שפראך מין פאטער ערנסט אונד בעווגט אונד לעגטע זיינע ציטטערנדען האנדע וענענגע איך מין הויפט אונד פערליעס מך. איך האטטע קוים צייט מיינען שטערץ אויסצו־ווייגען. אלס דיא פוהר מיינעס צימטערס זיך ווידער אָפפנעט אונד דער פאטער אן דער האנד אייגעס פרעדען מאנגעס הערייג־פאָם. דער מיך מהייערע בריוט נאנגטע. דער פאטער לעגי־מע מיינע האנד אין דיא זיינגע, אין קוסס בראנגטע אויף מיינע שטיינע, דיא זיינגע ענטשוואנדען מיר. בעוואוסס־לאָן זאגק איך צור ערדע. עס וואר שאן אבענדס, אלס איך אין מיינגס בעטטע ערוואכטע, מין ערסטער נעדאנקע וואר־פס דיא, פפייערע שטעגען, דען איך נאך אימטער ליעבע. פאָן פפעבראנגטס נעיאנגט. דורכאיילטע איך דיא שטיפפען, אום דיך הייר אויפצוזוכען אונד דיר אללעס צו ערצאהלען. שטעגען, עס אויזט דאס לעטטעס מאל, דאס ווייר אונז הייטע זעהען, איך האבע מיינגס פאטער, מיינגר פאמיליע דאס אָפפער נעבראכט, איך נעהע אייגע פריידענלאָזע עהע אין. אבער נאטט ווירד מיך שטאָרקען. דיעס צו ערדאנגען, ווענן דיא מיר נור פערגיבט! . . ."

„פפאבלאָז הערט איך דבורה אן, דאס אונגעוואר־טטעט ערייגנינגס האטטע מיר דיא זינגע גערוהיגט. איך האבע מיך אין דיעזעס אויגענבליקקע הינאב נעווינשט אונטער יענגן יאהרן, אויף דעס איך זאס אונד אונטער דעס

מיניסטער טרעפארט נאהם זיך איך דער יעוואיטען אן אינד ערקלארטע, דאסם דאס פאן איהנען ערהאלטענע גימנוואיאם דאס בעסטע אים לאנדע איזט. איבריגענס ערקלארטע ער, ער וואללע ניכט נאך דעם ביישפעלע ביסמארקס איינען קול, טורקאמפף הערוישבעשוארען דענן איך דער דייטשע רייכסאנצלער ווירדע פעל דארום געבען, ווענן ער דאס געשעהענע אינגעשעהען מאכען קאנטע.

וואָרע פאר בעגנען דיעזער דעבאטטע דיא פאר לענדבאטטע אים דייטשען רייכסטאג ניכט פאר זיך נעגאנגען, זא האטטען אינזערע נאציאנאליסטען-אבגעארדנעטען ביא דיעזער געלעגענהייט איינען פעל ערביטטערטערען כאמפף געגען דיא אינגארישע רעגיערונג אינטערנאמאנאל, אלס דיעס ווענע דער פאלל וואר. דיא ערדע ביסמארקס געגען דיא פאלען אונד דיא שטארקע בעשאנונג דעסטען, דאס אין איינעם שטאאטע נור איין שטאמם דער דערשעינונג זיין מיסטע, האט דען הערדען וואכסען, רומאנען, סלאוואקען אונד סערבען אללע לוסט גענאמטען, איינען קריעג געגען דיא אונגארישע רעגיערונג צו בעגינען, ווענלכע דיא נאציאנאליסטען אונגארנס אים פערהאלטניס צו דייטשלאנד וואהרהאפט פאטערלעך בעהאנדעלט.

נאך וואללען ווער דער קאנשטאטירען, דאס דיא אנטיסעמיטען, דיא וואהרענד דיעזער דעבאטטע ווידערהאלט דאס וואָרט ערגרייפען האבען דורכאוס ווענע אנקלאנג געפונדען האבען, יא אינגער דער „ערליכערען" אנטיסעמיטען, אטטאָ הערמאנן, האט זיך אנגאר הערבייגעלאסען, איינעם פערלייטדעטען יודען אפענטליך אבביטטע צו טהון. (זעהע דיא הערוויבעגפליכע נייאנקייט.)

ווער קאנען ניכט אימהין דער איינדרוק נעגדען אונד אבשרעקענדען וואָרטע אונזערעס גוטן טוטסנינסטערס הונגאריען, דער עס איך נעטטערן אין אפענטליכער זיטצונג נעגיסעלט האט, דאס ווער אונגארן אונזערע קינדער מיט פארלעבע דעם אדוואָקאטענשאנד ווידמען, וואס אין דען מיסטען פאללען דאס אונגלוקס דער בעטרעפענדען בעגרינדעט. ווער האבען אין אונגארן — זאגטע הערר פאן טרעפארט — מעהר אדוואָקאטען אלס דייטשלאנד מיט פראנק-רייך צוזאמען. אונזערע גלייבענסגענאסען, דען זאללטען דיעזע וואָרטע דאפפערט בעהערציגען, איך דיא בייסטאלבען אדוואָקאטען געהען גלאנצענדען עלענד ענטגעגען, ווענלכעס שיקזאל דיא יודישען ווירסטען ענטגעגענגעהען. בעדארף קיינער ווייטערען ערקלארונג.

פערשיעדענע נייאגקייטען.

* (יודען אין דער בולגארישען ארמעע.) נינמערהר איזט דיא אינטער דיעזעס טיטעל פאן אינז נעבראכטע נאכריכט אויך אם טלייך בעשטאטיגט. דער אמטליכע איסזווייז דער בולגארישען רעגיערונג ערוואהנט איינע אים 300 מאנן בעשטעהענדע יודישע לעגיאן, דיא דער פרעסס אלס „ווידרעגנאכקאממען דער מאקאבאער" בעצייכנעט.

* (אפענטליכע אבביטטע אטטאהערמאנקס.) וויא ווייט אין דער לעטצטען צייטמאנ אינזערעס בראטטעס מיטגעטהיילט האבען, האט דער שרייבשטעללער אונד פראפעסאר יאזעף מעסלער דען אבגעארדנעטען אטטאָהערמאנקס, ווענען דעסען בעליידיגונגען רעדע, צום דזעלל פארדערען לאסען, צוגאר ליעס ער אבער דורך אין עהרענגרייכע אונטערפארזטיען דעם בארגאנס „האנען קעמעט ווענע עריגנאפפנייט אונד דיא אינזאהרהייט דער גאנצען איהן פארגעבאבען אנשולדיגונג מאנשטארען, דיא סעקונדאנטען קעסטלערס בעגאבען זיך גון מיט דעם פאטאקאללע דעם עהרענגרייכסט צו דער-מאנן, דער זיך דארוך בעריט אין עדקלארטע, דעם בע-ליידיגטען גענעהמיגונג צו געבען, וואס ער אויך טהאט. אינדעם ער אין אפענטליכער זטיטונג דעם אבגעארדנעטענהייטעס פארטלך אבביטטע לייסטעטע, אונד ווענע וואהרט אלס אינגעארד-טהום בעצייכנעטע, — ווער ערזעהען איס דיעזעס פארגאנגע, דאס אין ווענע מיטה אפט וואונדער טהוט: דענן וואָרע קעסטלער ניכט מיטהיל פיר ווענע ערדע אויפגעטרעטען, זא וואָרע אין פלעקען פיר אללע צייטען דא אין האפטען געבליבען.

* (אים גייען ענגלישען מיניסטעריאום.) ניממט בעראנגטליך דיא שטעללע דעם גאנרעלמיניסטערס דער אים פארטגאר שטאממענדע יודע מיגדעללא אין, וואהרענד לאנד ראזבארר, דער שווענע-זאהן דעם בארגאן אנטאני פאן דאשהילד דיא אי-סערע פאליטיק דייטעט. נון ווירד אים לאנגאן מיט-געטהיילט, דאס איר דער לאנד לאנגלער דעם גייען קאבינעטס, פאן יודישער אבשטאממונג זיא. סיר פארדער הערשעלל, דער פארגעסטערן דורך דיא גנאדע אהרער מאיעסטאט דער קא-נינין צום לארד אינ פיער (בראל-בעם מיטגליעד דעם אבערהויזעס) פאן ענגלאנד ערהאבען וואָרדע, אזוי דער ענגלע איינעם פאליטישען יודען. דער אינגאפפאטער (הללעל) אונד דער גראפפאטער (יודא) דעם גייען ענגלישען לאָרדראנצלערס וואָרען פראמטע אנדער יודען, זיין פאטער אבער וואנדערטע אין דזיגען יאהרען נאך ענגלאנד אים אינד טראט דא צום קרייסטענ-טהום אבער. דיא שטעללע וועלכע לארד הער-שעלל אינטער דען ענגלישען מיניסטערן איינגיטמעט, ענטשפרייכט בייל פ. דער איינעם מיניסטערס אים דיא פערזאן דעם קאנגס (ביא אנגס בארען בעלא אריז), נור האט ער אין ענגלאנד איינען פיעל ווי-ווייטערען ווירקונגסקרייז, זא אזוי דער לארדקאנצ-לער צוגלייך פארזיצענד דעם אבערהטען גערייכטס-האפעס אין ענגלאנד, פערנער פראזידענט דעם אבערהויזעס אונד איבס בעזאנדערס אוך דיא ענגלישע גערייכטסבארקייט דען גראסטען איינפלוס-אים. הערשעלל צאהלט איבריגענס שאן זייט לאנ-גער צייט צו דען ערסטען ווירסטען ענגלאנדס. איי-נע שוועסטער הערשעללס, דיא נאך איינער גאנס, מיטטער דען יודישען נאמען גיטטעל פיהרט, איזט דיא גאטטין דעם בעריהמטען נאטיפפארשערס ואנדערוואן.

* (מארל וואדנא) שרייפטשטעללער אונד מיטגליעד דעם אבגעארדנעטענהייזעס עדלאסט אין דען צייטונגען איינע ערקלארונג פאלגענדען אינהאלטס: עס איזט הער אין פערזאין אים ענט-שטאנען, דער זיך „אויראָ סרוב" בעטיטעלט, אונד דען פערלאנ דער ווערטע אונגארישער שריפט-שטעللער, דיא דעם פעראיינע אנגעהערען, צום ציעקקען האט. הערר וואדנאי איזט גון אהנע זיין ווייסען איך דיא לייסטע דער מיטגליעדער אונד דעם אויסשוסס גוטעטצט ווערדען. דיא אבער דער פערזאין אין זיינע שטאטטען אינען פארגאנגען מיטגעטהיילט האט, וואנד נור בייסטען דעמזעל-בען אנגעהערען דירפען, זא בישטעט הערר וואדנאי דענען נאמען אים דער לייסטע צו שטרייכען, דא נאך ווינער אנזיכט ווייסענשאפט אונד בונסט אייך קיינע נאציאנאליסטן ארער קאנפעסאין בעשטאנטט ווער-דען דירפען. (עלען.)

* (סטאבלינסקי געשטארבען.) דער אים דעם פאטעסטע יישטער בעראנגטע, אדס מיטבעשלד נטער אינגאפפארטיט, סטאבלינסקי, איזט פארגעסטערן געשטארבען. ער וואר עס, דער אויסגעזאגט האטטע, דאס ער פאן ווישטע 50 גיל, דען ערהאלטען האטטע, אים בייא דער ערמארדונג דער מגיך מיטיהעלפען, ער האטטע יעדאך שאטטער ווינע אויסאגע צוריקקגעצאגען. דיא אדם דער שענאדמען דורך מארטען פרעדעסט וואָרדע, ערטעט ווא דער אבערסטע גערעכטסהאפ אבער דיא יישטערשען עהעלייטע צום דייטשען מאלע דיא ענטש דזוגי: צו פאללען האט. וואָרע עס פיעלליכט בעסטער געזיעזען, ווענן סטאבלינסקי אם לעבען געזיעזען וואָרע. —

* (דיא צדיקים דעס אב ה ז ו ע ס.) פאר קוריעזעס מהיטטען ווייט מיט, דאס דיעזער סויל ווייזאגד, דען זא איהרען נעפפען נעגנען זא מיעל איך ווייס, האטטען דיא נור אייגע שוועס-טער. דיא קינדערלאן פערשיאבענע באראגען ווילדערמוטה-פאליך קאנן דיעזער יונגע מאנן איהר נעפפען ניכט זיין. אדזא, ווער איזט ער?

„דורכלויכט" אנשוואָרטעט דער נאָאָ, „דאס איזט איין נעהיימנים."

„איך פאנג ניכט אים מיסטער גיגיגדע. מיינע מאכטער איזט אין דען יונגען מענשען פערגאנדע. איך בין איבער אללע שאנדעפפאָאיטשיללע עדהאבען, ווענן עס זיך אים דאס גליקק מיינער מאכטער הגדלעם. זא איזט מיר קיין אפפער צו נאָאָ: עס וואָרע אויך אם ענדע מאנ-ליך, דא איך קיינען זאהן בעזיטצע, דאס דורך דיא גנאדע דעם קאזעס האנג אונד טשטל מיינעס שווינגעזאהנע ווי-דען איבערטראגען ווערדען, זיא ווערדען עס דאהער פער-צהיילך פינדען, דאס איך ווייסען מאכטע, ווענלכע פער-אנלאסקייט זיך הינטער דעם נאמען פויל פערבירגט."

נאָאָ פעללעבער פיהרטע זיך דורך דיא אייסזיכטען, ווענלכע הער ווינגס פפלענגאהנע, דען ער וואהרהאפט ליעבטע, נעגאָאָטן וואָרדען, ווער נעשפרעכלט.

„אינטער דיעזען אינשטאנדען, דורכלויכט", זאגטע ער, „וואָרע פערשיוינען ניכט אם פלאטטע. מיין פיריסט, דיא וואָרען פאר פיעלען אהרען, אין דען ערסטען יאהרען דעם צווייטען פראנצאָיטישען כאיזערייכעס מיט מיר צוזאמ-מען אן מאריע. ציאנגען זיא זיך נאך דער פריא ביאנקא קאראָאמא?"

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

פאָלליעטאָן.

דיא אויפגעקלארטע.

(41-פאָרטזעטצונג.)

אדס פויל צו יינגען בענאָגנען האטטע, גינג איין אללגעטיינגס נעפיסטער דורך דען וואל:

„ווער איזט דער יונגע מאנן?" — „וויא הייסט ער?" — „נעהאָרט ער דער היזיגען אָפטר אן?" —

אבער באלד פערשוומטע דיא ניגיער. דער מאכטי-גע, איינדרוקקפאָללע טענאָר פויל דורכדראנג דען נאָ-סען רוים אונד ערפיללטע איהן פאָללשאנדיג. נלאָקקענ-דיין ערקלאנג דאס הערליכע ליעד, אין זיינער אינגנקיים צו אללער הערצען דרינגענד. אפטהנלאָ לוישטע דיא פאר-נעהמע נעזעללשאפט. דאנן בראך איין בייפ לאלשטיים לאָז, וויא ער אין דיעזען קרייזען, פאָלל פאָרנעהמער צו-ריקקהאלטונג, וואהל זעלטען פאָרקאָמטמען מאנ. דער פיריסט אונד דיא פיריסטין איבערשטטעטען פויל מיט דאנקבאר-נען. דורך אלל דיא הערגאנשטראמענדען בעוואונדערער, דיא דעם זאנגער דיא האנד ششטעלן וואללטען, דראנגט זיך הער פאן הילזען, דער אנשטראנט דער קאָנינ-ליכען שהנאטטער.

„יונגער הערר," דיעס ער, פויל האנד ערגרייפענד, „וויא דונד איין ششטרן רסטער נאָאָטן. דיא מהון אונדערגט איהר ליכט אונטער דען שעפפעל צו ششטעללען! מיין נאטע איזט הולדען. ווענן מיר גלייגנען ווירדע, דיא פיר דיא קאָנינליכע אָפטר צו געווינגען, זא ווירדע מיך דיא נאנצע וועלט בעניידען."

„עקסצעללענץ", אנטוואָרטעטע פויל לאכעלנד, „איך פיהלע קיינען בערוף צום אפערנזאנגער אין מיר, איך ווילל דיא לאָרבעערען דער קונסט אנדערן איבערלאסטען."

דען בישטען נאך איין ליעד צו יינגען, ווידערششאנד פויל אויף דאס ענششידענסטע, דא ליעס איהן דער קאיזער ערזוכען, דיא בעריהמטע אייע ריים מארשהא:

אך, זא פאָאָס, אך! זא טריים,
האט מיין אוגע דיא ערשוים . . .

פאָרצוטראגען. דא נאלט קיין ווידערششרעכען. פויל מיסטע נאך איינמאל יינגען. דאס צווייטע מאל וואר דער בייפאלל, וויא מאנליך, נאך ششאקדי. נור פרינצעסען מעלאני אפפ-לוידיטע ניכט, וויא אים טרוטע פערלאָרען ווידערהאלטע זא לייזע דיא שלוסוואָרטע דעם ליעדעס:

„דיא ענششוואנדעסס,
איגר מיין גליקק נאהטטס דיא מיט דיר—
נים מיר ווידער, וואס דיא פאנדעסס,
אָדער טהיילע עס מיט מיר."

אס אנדערן טאגע ליעס זיך פיריסט וואלדסהוט-רומבאך בייס נאָאָטן פערלבעבען מעלדען. דער נאָאָ גינג דעם פיריסטען ענטגענען.

„דורכלויכט", דעס ער, „וועלכע עהרע, זא אין מיי-נעם הויזע צו בעגריסען! ווער דורכלויכט פאן דען אנ-ششטרענגונגען דעס נעפטרענען מאנעס שאן אויסגעזטאנדען מיסטעריעס פעסט! דא אנגאלען בעליגנס האבען ניכטס אהנליכעס צו פערצייכנען."

„נאָאָ", זאגטע דער פיריסט, נאכדעם דיא בירדען הערען אים צוטטער פלאטטן געגאָטטן, „איך קאָטטע אין אייגער זעהר פיריסטען אנגעלעגענהייט צו אהרען. ווער איז